

Raport

z pierwszego spotkania dyskusyjnego w sprawie projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 PLH 140036 Rogoźnica

Spotkanie dyskusyjne odbyło się w dniu 23 sierpnia 2011 r. w siedzibie Nadleśnictwa Mińsk przy ul. Gen. K. Sosnkowskiego 41, 05-300 Mińsk Mazowiecki. W obradach uczestniczyło 31 osób, zgodnie z listą obecności stanowiącą załącznik nr 1 do niniejszego protokołu. O spotkaniu zostało powiadomionych 10 zainteresowanych podmiotów (osób fizycznych i instytucji).

Spotkanie rozpoczął p. dr Michał Falkowski – wykonawca projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 PLH140036 Rogoźnica, następnie głos zabrał p. dr Mieczysław Stachowiak – koordynator merytoryczny projektu, reprezentujący Uniwersytet Technologiczno-Przyrodniczy w Bydgoszczy. Po przywitaniu uczestników udzielone zostały informacje wyjaśniające cel spotkania i zaproponowany został następujący porządek obrad:

1. *„Obszary Natura 2000 - idea przewodnia, podstawy prawne, funkcjonowanie i sposoby zarządzania”* – prezentacja multimedialna
2. Dyskusja
3. *„Plany zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000 - czym są, w jaki sposób i na jakiej podstawie są sporządzane, procedura ich ustanawiania, jakie powodują skutki”* – prezentacja multimedialna
4. Przerwa kawowa
5. *„Zespół Lokalnej Współpracy — podstawa utworzenia, skład osobowy, w jaki sposób działa”*
6. Dyskusja i ukonstytuowanie Zespołu Lokalnej Współpracy
7. *„Obszar Natura 2000 PLH 140036 Rogoźnica - przedmioty ochrony oraz projekt planu zadań ochronnych”* – prezentacja multimedialna
8. Dyskusja i wnioski
9. Podsumowanie i zamknięcie spotkania

10. Obiad

Prezentacja p. dr Mieczysława Stachowiaka dotycząca sieci Natura 2000 pt. *Obszary Natura 2000 - idea przewodnia, podstawy prawne, funkcjonowanie i sposoby zarządzania*

W wystąpieniu zostały przedstawione w sposób przejrzysty i syntetyczny cele, zasady ustanawiania, wdrażania i funkcjonowania europejskiej sieci Natura 2000. Omówione zostały dyrektywy Siedliskowa i Ptasia, a także przedstawiona została sytuacja naszego kraju na tle innych państw wspólnoty, w tym błędy, jakie popełniła Polska w początkowej fazie zgłaszania i tworzenia obszarów Natura 2000 i ich dzisiejsze konsekwencje. Podkreślona została słaba lub niekompletna wiedza społeczeństwa na temat programu Natura 2000.

Dyskusja: uczestnicy przyjęli powyższe informacje bez uwag

Prezentacja p. dr Mieczysława Stachowiaka dotycząca projektu *„Plany zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000 - czym są, w jaki sposób i na jakiej podstawie są sporządzane, procedura ich ustanawiania, jakie powodują skutki*”

W wystąpieniu wyjaśnione zostało czym jest plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000, jaką ma podstawę prawną, jakie są cele jego ustanowienia, w jaki sposób będzie powstawał i jakie będzie powodował skutki. Szczególny nacisk położono na obowiązywanie zasady przezorności. W odniesieniu do obszaru Natura 2000 PLH140036 Rogoźnica poinformowano, że prace nad planem zadań będą przebiegały w trzech etapach:

- I etap, którego celem jest ustalenie terenu i przedmiotów ochrony objętych projektem planu zadań ochronnych oraz określenie zasad upowszechniania informacji o postępkach prac, komunikacji z interesariuszami i utworzeniem Zespołu Lokalnej Współpracy;
- II etap, złożony z trzech modułów obejmuje m.in.: kwerendę dostępnych danych o obszarze Natura 2000 Rogoźnica i przedmiotach ochrony, weryfikację terenową zebranych informacji, wykonanie cyfrowego opisu granic, ocenę stanu zachowania przedmiotów ochrony, identyfikację rzeczywistych i potencjalnych zagrożeń zewnętrznych i wewnętrznych oraz ich wpływu na przedmioty ochrony w perspektywie 10 lat, ustalenie celów działań i listy zadań ochronnych, sporządzenie map tematycznych, ustaleniu zakresu i sposobu wykonania (w tym harmonogramu) realizacji zadań i działań ochronnych;

- III etap, dotyczy procesu planistycznego i obowiązku ustosunkowania się do zgłoszonych uwag i postulatów.

Na koniec wystąpienia przekazane zostały sposoby komunikowania się ze: sporządzającym plan zadań ochronnych, opracowującym projekt planu zadań ochronnych oraz z wykonawcą projektu planu zadań ochronnych.

„Zespół Lokalnej Współpracy — podstawa utworzenia, skład osobowy, w jaki sposób działa”

Po przerwie kawowej dr Mieczysław Stachowiak zwrócił uwagę na kluczowy element procesu planistycznego jakim są konsultacje społeczne i ich umocowanie prawne. Poinformował, że w ramach procedury opracowania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 PLH140036 Rogoźnica przewidziano powołanie Zespołu lokalnej Współpracy. Jednocześnie zaznaczył, że uczestnictwo w nim jest dobrowolne i przypomniał, że zgodnie z wymogami prawa dotyczącymi ochrony danych osobowych należy złożyć oświadczenia o zgodzie na udostępnianie danych personalnych na potrzeby planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 PLH140036 Rogoźnica

Dyskusja:

- p. Beata Zeller (RDLP) oraz Kamila Juśkiewicz (Urząd Gminy Mrozy) zwróciły uwagę na źle wyznaczone granice w wielu obszarach Natura 2000, m.in. PLB140009 Dolina Kostrzynia, które nie pokrywają się z ewidencją gruntów, sztucznie dzielą zwartą zabudowę miejscowości i bezzasadnie obejmują dziesiątki ha pól uprawnych. Ich kształt utrudnia i komplikuje przede wszystkim życie mieszkańcom (m.in. konieczność robienia raportów i ocen oddziaływania).
- p. Mieczysław Stachowiak przyznał rację, że w skali kraju utworzono obszary bez należytej dbałości w wytyczaniu ich granic jak również bez należytej wiedzy co do stanu zachowania i zasobów przedmiotów ochrony w nich występujących, często opierając się jedynie na nieaktualnych danych literaturowych
- p. Michał Falkowski dodał, że w przypadku obszaru Natura 2000 PLH140036 Rogoźnica jak i innych obszarów wyznaczonych przez Wojewódzki Zespół Specjalistyczny powołany przez wojewodę mazowieckiego Jacka Kozłowskiego rygorystycznie przestrzegana zasadą było wytyczanie granic zgodnie z ewidencją gruntów z wyłączeniem terenów zurbanizowanych, gruntów rolnych oraz tych miejsc, które nie mają znaczenia dla

właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych i gatunków wymienionych w załącznikach Dyrektywy Siedliskowej

Ukonstytuowanie się Zespołu Lokalnej Współpracy

Na podstawie zgłoszeń uczestników spotkania utworzono Zespół Lokalnej Współpracy w następującym składzie:

Koordinator projektu:

1) dr Mieczysław Stachowiak – Katedra Kształtowania i Ochrony Środowiska, Uniwersytet Technologiczno-Przyrodniczy im. J. i J. Śniadeckich w Bydgoszczy

Wykonawca projektu planu zadań ochronnych oraz ekspert w zakresie siedlisk przyrodniczych:

2) dr Michał Falkowski – Biuro Badań, Monitoringu i Ochrony Przyrody „EcoFalk”
Michał Falkowski

Przedstawiciele zainteresowanych osób i podmiotów:

3) Beata Zeller – Z-ca Dyrektora RDLP w Warszawie

4) Izabela Juszcak – Zespół Ochrony Lasu i Przyrody, RDLP w Warszawie

5) Piotr Serafin – Nadleśniczy, Nadleśnictwo Mińsk

6) Dariusz Ślęczkowski – prezes Mazowiecko-Podlaskiego Stowarzyszenia Rybackiego

7) Krystyna Nowicka-Falkowska – adiunkt, Zakład Botaniki, Wydział Przyrodniczy, uniwersytet Przyrodniczo-Humanistyczny w Siedlcach

8) Agata Trębicka – Zakład Botaniki, Wydział Przyrodniczy, Uniwersytet Przyrodniczo-Humanistyczny w Siedlcach

9) Maciej Omelaniuk – RDOŚ w Warszawie, Wydział Spraw Terenowych I w Siedlcach

10) Kamila Juśkiewicz – Urząd Gminy Mrozy

11) Piotr Ślęczkowski – Stowarzyszenie „Koniczynka- Aktywni Razem”

12) Jacek Wąsowski – Nadleśnictwo Mińsk

13) Kamil Kryński – Pracownia Badań Ekologicznych „Natura”

„Obszar Natura 2000 PLH 140036 Rogoźnica - przedmioty ochrony oraz projekt planu zadań ochronnych”

W wystąpieniu dr Michał Falkowski scharakteryzował siedliska przyrodnicze i gatunki będące przedmiotem ochrony w obszarze Natura 2000 PLH140036 Rogoźnica. Zapoznał zebranych z metodyką jaka została wykorzystana w badaniach terenowych. Omówione zostały wskaźniki struktury i funkcji służące do oceny stanu zachowania siedlisk

przyrodniczych i ich reprezentatywności. Podobnie odniesiono się do gatunków będących przedmiotami ochrony. Zwrócono uwagę, że spodziewana wysoka ocena dla poszczególnych przedmiotów ochrony jest efektem wieloletniej ochrony rezerwatowej, jaka ma miejsce w obszarze Natura 2000. Dotyczy to zwłaszcza zasobów martwego drewna, wieku i struktury drzewostanów oraz składu gatunkowego lasów łęgowych *91E0. Świadczy o tym m.in. bardzo dobry stan kluczowych dla różnorodności biologicznej gatunków ptaków typowych dla siedliska, w tym: bociana czarnego, żurawia i dzięcioła średniego.

Dyskusja

- p. Beata Zeller (RDLP) zadała pytanie, czy przy opracowywaniu wyników graficznych będą wykorzystywane mapy cyfrowe jako nośniki informacji?
- P. Mieczysław Stachowiak udzielił odpowiedzi, że w przypadku PLH140036 Rogoźnica jak i innych obszarów opracowywanych przez Wojewódzki Zespół Specjalistyczny dla województwa mazowieckiego wykorzystywano cyfrowe mapy i takie też zostały przekazane do Komisji Europejskiej
- P. Michał Falkowski wyjaśnił, że w przypadku PLH140036 Rogoźnica, jak również innych obszarów położonych na gruntach będących w zarządzie Lasów Państwowych identyfikacja siedlisk przyrodniczych, stan zachowania struktury i funkcji oraz zabiegi czynnej lub biernej ochrony będą w obrębie poszczególnych wydzieleń, oparte o gospodarcze mapy leśne.
- p. Piotr Serafin (Nadleśnictwo Mińsk) stwierdził, że w przypadku Rogoźnicy mamy do czynienia z nałożeniem się kilku form ochrony powierzchniowej w jednym miejscu, a mianowicie dwóch obszarów Natura 2000, rezerwatu przyrody, ochrony strefowej wokół gniazd oraz Mińskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu. Zauważył, że ze względów finansowych, kompetencyjnych i właściwego nadzoru wskazane byłoby stworzenie jednego wspólnego obszaru. Jednocześnie zadał pytanie, czy jeśli będzie stworzony plan zadań dla obszaru Natura PLB140009 Dolina Kostrzynia uwzględni on w swojej treści zapisy planu zadań dla PLH140036 Rogoźnica? I czy ta sama zasada dotyczyć będzie przygotowywanych od lat planów zadań dla rezerwatów Florianów i Rogoźnica?
- P. Michał Falkowski odpowiedział, że zarówno stworzony plan zadań dla obszaru Natura PLB140009 Dolina Kostrzynia jak i plany ochrony wspomnianych rezerwatów przyrody będą musiały uwzględnić zapisy planu zadań dla PLH140036 Rogoźnica.

- p. Beata Zeller (RDLP w Warszawie) zadała pytanie czy w opracowywanych w ramach projektu planach zadań dla obszarów Natura 2000 będą przedstawione metodyki i narzędzia służące właściwemu monitorowaniu przedmiotów ochrony?
- P. Michał Falkowski odpowiedział, że tak. Wykorzystane do tego zostaną metodyki stosowane w pracach monitoringowych GIOŚ oraz w „*Metodyce inwentaryzacji siedlisk przyrodniczych Natura 2000*” sporządzonej przez Lasy Państwowe. W przypadku braku odpowiednich metodyk szczegółowych dla poszczególnych siedlisk zastosowana będzie metodyka analogiczna do metodyk właściwych dla siedlisk najbliższych ekologicznie i typologicznie.
- P. Beata Zeller (RDLP w Warszawie) i p. Piotr Serafin (Nadleśnictwo Mińsk) wyrazili obawy, czy w przypadku PLH140036 Rogoźnica gdzie mamy do czynienia z okresowa fluktuacją pomiędzy olsowym i łęgowym charakterem ekosystemów leśnych, a co za tym idzie zmian ogólnej powierzchni siedliska *91E0 nie dojdzie do sytuacji, w której sytuacja ta będzie uznana za pogorszenie się jego stanu zachowania. I czy w takim przypadku odpowiedzialnym za ten stan będzie miejscowy Nadleśniczy.
- P. Michał Falkowski stanowczo zaakcentował, że w planie zadań ochronnych podobnie jak w ma to miejsce w Standardowym Formularzu Danych dla obszaru PLH140036 Rogoźnica, będzie informacja o zachodzących na tym terenie fluktuacjach pomiędzy olsami i łęgami. Jednocześnie dodał, że są to procesy naturalne i olsowienie może być np. efektem działalności bobrów, co nie wpływa na obniżenie ogólnej oceny. Zwrócił jednocześnie uwagę, że o wiele większym problemem w obrębie obszaru jest presja ze strony jeleniowatych. Zbyt duża koncentracja i przegęszczenie populacji znacznie ograniczyło proces naturalnego odnawiania się drzewostanów.
- P. Piotr Serafin (Nadleśnictwo Mińsk) potwierdził to zjawisko i przytoczył odpowiednie przykłady.

Zakończenie spotkania

Po zakończeniu dyskusji p. dr Mieczysław Stachowiak przypomniał wszystkim o terminie kolejnego, II spotkania dyskusyjnego oraz zachęcił do przekazania informacji osobom zainteresowanym, które z różnych przyczyn nie mogły uczestniczyć w obradach, że wszelki informacje dotyczące prac nad projektem planu zadań dla PLH140036 Rogoźnica zawarte są na publicznie dostępnej Platformie Informacyjno-Komunikacyjnej i podał strony WWW.

Protokołował
Michał Falkowski